

Eesti Kunstiakadeemia
Disainiteaduskond
Keraamika osakond

Matilda väljapääs

Matilda's Exit

Mirjam Kustov
BKE17

Eesti Kunstiakadeemia
Disainiteaduskond
Keraamika osakond

Matilda väljapääs

Mirjam Kustov

Pühendus

Mu kallile abikaasale Vitalile ja mu lastele Normanile, Emmale, Roosile ja Martale – ilma teieta poleks ma seda suutnud! Norman, jään alati sulle tänuvälgaseks!

Dedication,

To my dearest husband Vitali and to our babies Norman, Emma, Roosi and Marta – I couldn't have done it without you! Norman, I will always owe you!

CV

Nimi Mirjam Kustov
Sünniaeg 17. märts 1976
Address Värssama talu, Paimvere küla,
Lääneranna vald 88425
Pärnu maakond
E-post mirjamkustov@gmail.com
Telefon +372 5129187

Hariduskäik:

2017-2020 Eesti Kunstiakadeemia, bakalaureuseõpe keraamika eriala
1985-1994 Saue Keskkool, keskharidus
1983-1985 Tallinna 27. 8-kl kool

Enesetäiendus:

10. 2018 Kristin Andreasseni töötuba: abstraktse pinnaga portselananum
07. 2019 Sergei Isupovi abstraktse-figuratiivse skulptuuri töötuba

Näitused:

08. 2018 Pop-up galerii Saue linna sünnipäeva raames
05. 2019 EKA Keraamika osakonna 2.kursuse tudengite näitus "Sisu"
Telliskivi Loomelinnakus

Minu kirg:

Minu lapsed, abikaasa, kodu

Lemmikkunstnik – Looja: võiksin lõputult jälgida Tema loomingu täiuslikkust
Ennast väljendada oma loomingus. Ma ei raami end ei žanri, temaatika ega meediu-
miga.

2018, Räpina Aianduskooli telli-
mus; juhendaja: Lauri Kilusk
2018, commissioned by Räpina
Gardening School;
tutor: Lauri Kilusk

Resume

Contact: Mirjam Kustov
mirjamkustov@gmail.com
+372 5129187
Värssama
Paimvere 88425
Estonia

Education:

2017-2020 Estonian Academy of Arts, BA ceramicist
1985-1994 Saue Highschool
1983-1985 Tallinn 27th secondary school

Workshop participations:

Oct 2018 Kristin Andreassen 's workshop for abstract surface porcelain
July 2019 Sergei Isupov 's workshop for abstract-figurative sculpture

Exhibitions:

08. 2018 Pop-up gallery as part of town Saue 's anniversary
05. 2019 Group exhibition "Sisu" in Telliskivi creative city for Estonian
Academy of Arts 2nd year ceramics students

My passion:

My children, my husband, my home

Favourite artist – The Creator. I could endlessly admire His creations perfection.

To express myself through my art. I don 't want to restrict myself with genre, subject
matter, or medium.

2018, Räpina Aianduskooli telli-
mus; juhendaja: Lauri Kilusk
2018, commissioned by Räpina
Gardening School;
tutor: Lauri Kilusk

Kunstniku sissejuhatus

Alustasin seda teekonda 18. aprillil 2015.aastal, kui läksin oma elu esimesse saviringi. Ma olin võlutud sellest imelisest materjalist mu sõrmede vahel! Seda andis voolida, sellest ehitada, sinna mustreid vajutada, erinevate glasuuridega eriilmeid talle anda – olin armunud! Hakkasin otsima internetist õppevideosid ja infot tehnikate kohta, soetasin endale esimesed tööriistad ning savimassid kodus tegelemiseks. Olin olnud tolleks ajaks 15 aastat kodune ema. Armastan enda perekonda väga ent olin selle ajaga ennast ära kaotanud. Mu elu oli seni tiirelnud ümber mu laste ja nüüd äkki tekkis mulle midagi, mis identifitseeris vaid mind. Muudkui kätt harjutades ja algajana endale väljakutseid esitades jõudsin aastaks 2017 sinna, et soovin keraamikat ülikoolis süvitsi õppida. Algasid ühed raskemad kuid rahuldust pakkuvad kolm aastat mu elus – mind peeti vääriliseks võtta vastu Eesti Kunstiakadeemiasse!

Täna, peaaegu 5 aastat peale mu esimest saviringi, leian, et savi, keraamika on nii palju enamat, kui pelgalt kruus või vaagen – see on väljendusviis! See on teraapia! See on väljapääs! Väljapääs minu sisemaailmast, minu tunnetest ja üleelamistest. Anda mu sees toimuvale mingi vorm ja kuju ning seeläbi lasta see endast vabaks. Teisalt paneb kunstnik end sel moel haavatavasse olukorda: ta on oma töödega end justkui alasti kiskunud, kõik endast välja teistele vaatamiseks laotanud ja nüüd on publikul voli hinnata, kas ta näeb alasti hea välja või ei. See on see risk, mis tuleb võtta! Selle hirmuga tuleb silmitsi seista.

EKAs õppimine on olnud nii palju rohkem, kui lihtsalt eriala omandamine. See on olnud üks tõeline rännak enda avastamisel. Võlgnen selle eest suure tänu oma õppejõudude saalomonlikele otsustele ja valikutele sellel teekonnal. Nad on olnud head reisikaaslased ja jaganud enda kogemustepagasit meiega. Öeldakse, et kõige paremini õpidki inimest tundma temaga koos reisis. See on olnud üks elumuutvamaid reise mu elus! Olen õppinud lisaks vaatamisele ka nägema. Nägema värve, siis kui on olnud pime. Olen õppinud melu seest kuulma vaikust. Olen õppinud massis üksi olema ilma seda kartmata. Olen endaga sõbraks saanud! Sest lõppude lõpuks just see ongi oluline - me peame igaüks ise endaga rahul olema. Lahkun siit koolist ja jätkan alustatud teekonda, kohver pungil mälestusi, kogemusi, uusi oskusi ning tutvusi kogu eluks. Aga see siin ei ole hüvastijätt! See on kutse, see on üleskutse! Üleskutse otsima enda väljapääsu sellest labürindist, mida eluks nimetatakse! Väljas näeme!

Artist Statement

I started this journey on April, 18th, 2015, when I took my very first clay class. I was enchanted by this amazing material between my fingers! You could model and build forms with it, you could press molds in it, with different glazes you could get different appearances – I was in love! I started learning via videos on the Internet and finding out more about different techniques and soon bought my first set of tools and pack of clay for continuing to learn at home. By that time I had been a stay-at-home mom for 15 years. I love my family very much but I had lost myself in it. All my life circled around my children and now suddenly there was something identifying ME. I continued to practice and set more challenges for myself until in 2017 I felt an urge to learn deeply more about ceramics in the university. It was the beginning of three very difficult and challenging but also the most rewarding years of my life – I was considered worthy enough to be accepted at the Estonian Academy of Arts!

Today, almost 5 years after my very first clay class, I find clay, ceramics to be so much more than just a mug or a plate – it's a way of expression! It is therapy! It is an exit! An exit from my inner world, my emotions and an exit from things I have been through. It ables me to give some sort of form or shape to things going on inside me and therefore let it out of me. On the other hand it puts me as an artist into a very vulnerable position. As I have laid myself bare with my work in front of the audience, it gives them the power to decide whether I look good or not being exposed. It is the risk I have to take! It is the fear I have to face!

Studying in the Estonian Academy of Arts has given me so much more than just a profession. It has been a true adventure, a journey finding myself. I owe a great appreciation to my teachers, mentors for their Solomonic decisions and choices along that road. They have been great companions and shared their wealth of experience with us all. It has been said that a true way to get to know someone is during a journey. It sure has been the most life-changing trip of my life! I have learned not only to look but to see. To see colours when there is darkness. I have learned to hear silence among noise. I have learned to be alone in a crowd and not to be afraid of it. I have become friends with myself! Because by the end of the day that's what is important – each of us have to be at peace with ourselves. I leave this university and will continue the journey I have started with my suitcase full of memories, experiences, new skills, and new friends for life. This is not a goodbye! This is an invitation, a plea! A plea, a call to search for your own Exit from this maze they call Life! See You outside!

Emat ehted

Võta puhas paberileht. Kirjuta sellele enda lemmikluuletus. Loe seda, vaata, mõtle selle sõnadele – midagi nii ilusat pole sa eales kuulnud ega näinud! Võibolla valgub meeleliigutusest silmadesse pisaraid... Sellest paberilehest ei saa enam kunagi endist! Tal on nüüd mõned kriipsud, sümbolid, tähed. Ehk langes sinna ka pisar või paar, siis kui luuletust kirja panid, ja nüüd on see koht kummis ja tint on laiali, siin-seal pleki-kesi... Kord tuleb aeg, kui oled lehte aastaid kaasas kandnud, märkmiku vahel, näed temas märke kulumisest, narmendust. Lehte endiseks ei saa, kuitahes kallis ka see luuletus seal poleks. Ja kas sa sellest hoolikski... Kui luuletus sul tähendab juba kõike.

A Mother's Charm

Take a clean sheet of paper. Now write down your favourite poem. Read it, look at it, think of those words – is it not the most beautiful thing you have ever seen?! You get teary eyed... But this sheet of paper will never be the same again! It has some lines, some symbols, letters on it now. Maybe some of your tears fell onto that paper and the ink is messy, there are stains. Or maybe it has been between the pages of your journal and you have carried it with you for years, it is worn out and got some tears. No matter how precious that poem, the paper will never be the same. But because that poem means everything to you, you do not mind the paper no longer being the clean sheet of paper it was...

2017, käsitsi modelleeritud, kõrgkuumus, 19 cm
2017, hand modeled, stoneware, height 19 cm.

Leinav Ema

Kõrvus trummeldab vaid enda südamelöök – ainus märk, et oled endiselt elus.
Avariikäik – mõne olulise organi rikke korral lülituvad mootor ja käigukast automaatselt avarii töörežiimile, kus on tagatud mootori tööks vajaminevate organite töö ent jõudlus on piiratud miinimumini. Avariirežiim on mõeldud hädapäraseks kasutamiseks, et sõita remonditöökotta.

Grieving Mother

The only thing you can hear is the pounding of your heartbeat- it being the only proof that you are still alive.

An Emergency Gear – To protect the engine, a vehicle switches into an emergency gear and maintains the bare minimum functions working in order to get to the closest repair shop.

2018, käsitsi modelleeritud, kõrgkuumus, kõrgus ca 40 cm
2018, hand modeled, stoneware, height ca 40 cm

Interpretatsioon teemal „Abielu”: Lapsabielu

Õrnas eas tüdrukud, kes peaksid alles nukkudega mängima ja lapsepõlve nautima, mahitatakse mehele minema, tehes seeläbi need lapsed katki nii vaimselt, emotsionaalselt, kui ka füüsiliselt.

Interpretation assignment on “Marriage”: Childmarriage

Girls at a tender age, who should be playing with dolls and enjoying their childhood, are coerced into marriage, damaging them mentally, emotionally, and also physically.

2018, pea käsitsi modelleeritud, madalkuumus, kõrgus 53 cm;
juhendaja: Ingrid Allik, foto: Kaupo Kikkas
2018, hand modeled wheel, earthenware, height 53 cm;
tutor: Ingrid Allik, photo by Kaupo Kikkas

Žongleeriv ema
Juggling Mom

2019, plaaditehnika, kõrgkuumus, kõrgus 20 cm; juhendaja: Sergei Isupov
2019, slabbuilt, stoneware, height 20 cm; tutor: Sergei Isupov

Mihkli kihelkonna eide sisepeegeldus
Inner reflection of an old woman from Mihkli parish

2019, plaaditehnika, kõrgkuumus, kõrgus 40 cm; juhendaja: Sergei Isupov
2019, slabbuilt, stoneware, height 40 cm; tutor: Sergei Isupov

Depressioon

Keegi ei osanud märgata mu valu... seda katkist olekut mu sees. Ma ju naeratasin. Olin lõbus. Nagu kõik teised. Sügaval sisimas aga tegi koletislik deemon mu kallal hävitustööd, lõhkudes mind tükk-tüki haaval seest-välja, järjekindlalt.

Depression

Nobody could notice my pain... that broken state inside of me. I smiled. I had fun. Like everybody else. But in the dark corners of my soul there was a monstrous demon wrecking havoc in me, destroying me piece by piece from inside out, relentlessly.

2017, plaaditehnika, kõrgkuumus, kõrgus 14 cm
2017, slabbuilt, stoneware, height 14 cm

Illusiooni mõranemine

Alati ei ole kõik nii nagu paistab. Vahel võib tugeva terviku mõranemise viimaseks tõukeks olla mesimagus, kuid sisutühi mull. Tekkinud haava raviks soovitas vanaema teelehte.

Crack in the Illusion

Everything is always not as it seems. Sometimes all it takes for a solid unit to fracture is a seemingly sweet but empty bubble. Granny told to put a plantago leaf on a wound. Might help with a backstab as well.

2019, raam: käsitsi modelleeritud detailid, madalkuumus; sisu: põletamata saviplaat, 57x135 cm; juhendaja: Ingrid Allik
2019, frame: handmodeled details, earthenware; inside: dry clay, dim. 57x135 cm;
tutor Ingrid Allik

Võimatu missioon: Soovunelm

Naised on nii emotsionaalsed! Miks sa pead kõike nii südamesse võtma? Kasvata endale paksem nahk! Ära käitu niimoodi! Ära ole nii domineeriv! Miks sa nii ebakindel oled? Mehed ei nuta! Miks sa nii ratsionaalne oled? Ma ei tea, kas ta kunagi üldse tunneb midagi!?

Mission Impossible: Wishful thinking

Women are so emotional! Why do you have to take everything so seriously? Grow a thicker skin! Don't behave like that! Don't be so bossy! Why are you so insecure? Men don't cry! Why do you always have to be so rational? I don't know if he even feels something!?

2018, plaaditehnika, pigmendiga värvitud savi, kõrgkuumus, kombineeritud materjalid, kõrgus 26 cm

2018, slabbuilt, clay coloured with pigment, stoneware, mixed media, height 26 cm

Onu Heinar oli metsasarvemängija

Onu Heinar oli Lõpe külast pärit metsasarvemängija. Kui kirju on tema elu olnud, kus käinud, mida näinud, mis sümfooniaid mänginud...

Uncle Heinar was a French horn player

Uncle Heinar was a French horn player from a village called Lõpe. Oh, how variegated must his life been, where he's been, what he's seen, what symphonies has he played...

2018, keraamikakildudest mosaiik, kombineeritud materjalid;
juhendaja: Jass Kaselaan
2018, ceramic mosaic, mixed media; tutor: Jass Kaselaan

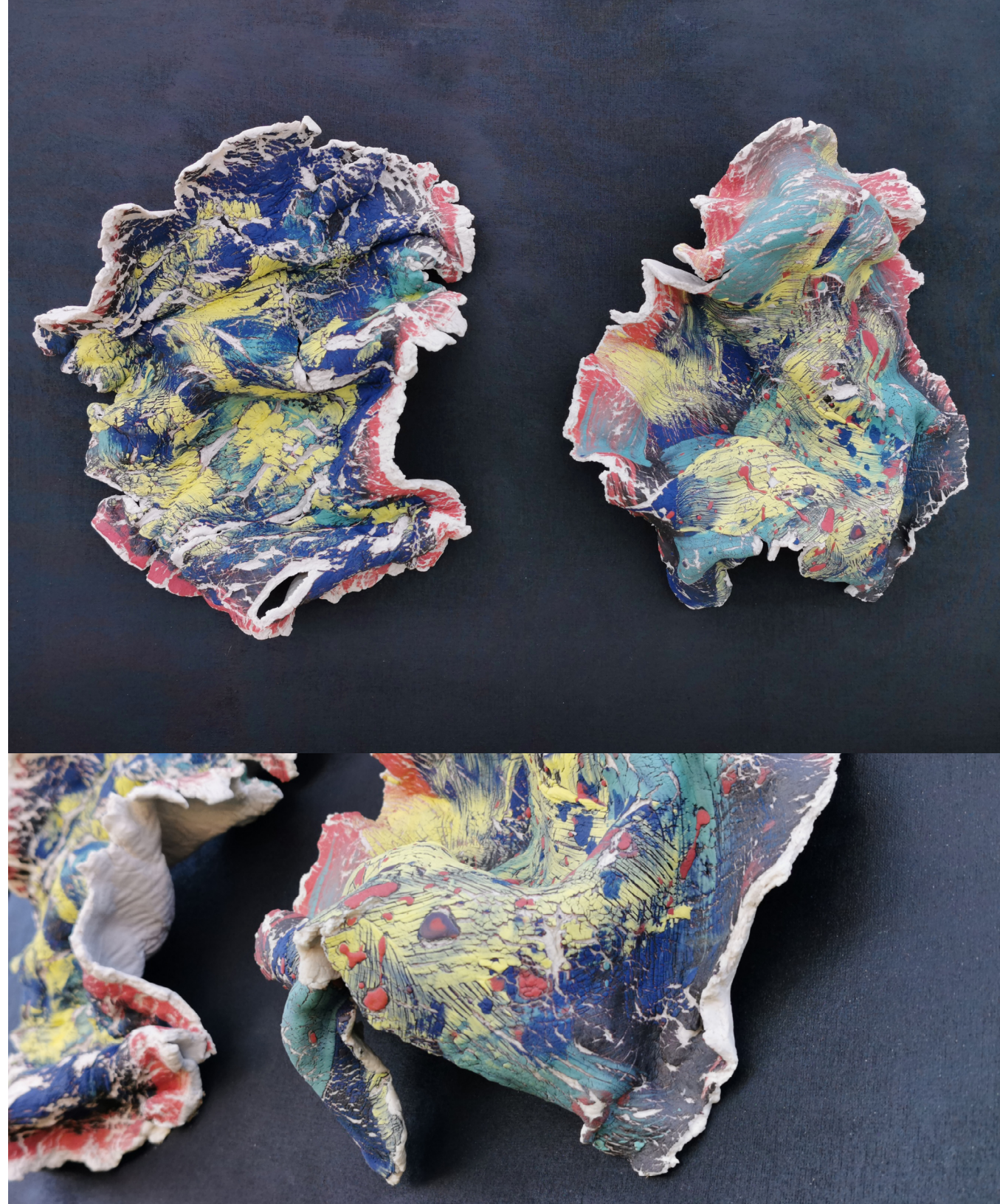
K. A. järellainetus

Sain tööks inspiratsiooni Kristin Andreassen'i (Oslo Metropolitan University) töötoast oktoobris, 2018. Ta oleks justkui kivi vette visanud ja löönud vee pinna värelema enda autoritehnikaga.

K. A. Ripple effect

I got my inspiration from Kristin Andreassen's (Oslo Metropolitan University) workshop in October, 2018. As if she would have cast a pebble into the water, making ripples expanding across the surface of the water with her unique technique.

2019, portselan, värvitud portselan, kõrgkuumus, 33x32 cm, 32x25 cm
2019, porcelain, coloured porcelain, stoneware, dim. 33x32 cm, 32x25 cm

Matilda

Sügavamatest soppidest ennast oma töödesse pannes, olen end justkui alasti kiskunud, enda seest kõik välja laotanud ja nüüd on vaatajal voli otsustada, kas ma alasti ka hea välja näen. Sellest tundest ja mõttekäigust sündis „Matilda”. Otsustasin ta nimetada nii, kuna populaarne germaani nimi Matilda tähendab tõlkes „tugevust” ja „võitlust”. Enda haavatavuse näidata julgumine ongi just tugevus ja vaprus. See on julgus! See näitab, et sa oled Inimene – luust ja lihast ehtne inimene, kellel on tunded, kes on haavatav ning kes ei karda seda välja näidata. Sellele viitamiseks kasutasin sihilikult universaalset ehtsa naha sümbolit selle teose üldvormina. Matilda nime teine tähendus „võitlus” ongi see igikestev võitlus enda sees, enda demonitega, enda haavatavusega, julguse kokku võtmisega ja miks mitte ka võitlus enda kuuldavaks tegemisel, kui sinu töö tekitab võib-olla mõnes vaatajas ebamugavust ja ta pigem ei taha seda näha ega sellega tegeleda ning ei pea seda manifesteeringut millekski.

Matilda

When the subject matter of your work comes from the deepest corners of your soul, it is as if you have stripped yourself naked and are lying bare in front of the viewer who now has the power to decide whether you look good being naked or not. That is the concept behind “Matilda”. I decided to call her that since the Germanic name Matilda means “strength” and “battle”. It takes a lot of strength and courage to show ones vulnerability. It shows that you are a person – a genuine human being with feelings, who is vulnerable and who is not afraid to show it. To refer to that I deliberately used the universal genuine leather symbol as the form for this work. Matilda’s other meaning, “battle”, is the eternal battle inside of us, the battle with our demons, our vulnerability, finding that courage inside of us and also a battle to make ourselves to be heard when your work might be uncomfortable for someone and they would rather not see nor hear it and they seem not to think much of your manifestation.

2020, valuportselan, fragmendist graveeritud kipsvorm, kõrgkuumus, 35x25 cm
2020, slip cast porcelain, engraved plaster mold of a fragment, stoneware,
dim. 35x25 cm

Väljapääs

Igäüks meist väljendab end omal moel. Mõni läbi tantsu, teine tuleasemel sädemetes rauda tagudes, kolmas läbi draama. Olen enda jaoks leidnud turvalise ja konstruktiivse viisi end väljendada keraamikas. Mu looming on mu jaoks väljapääs. Vahest on see hädavajalik justkui põlevast majast väljapääsu otsides, teinekord kutse läbi lehvivas kardinas avatud akna mu sisemaailma vaatama.

Exit

Every one of us chooses to express ourselves in our own way. Some through dance, some through forging red hot iron, others through drama. For myself I have found a safe and constructive way of expressing through ceramics. My art is my exit. Sometimes it is crucial like finding an exit from a burning house, another time it is more of an invitation to take a look inside my world through an open window with a wavy curtain.

2020, ARS Kunstilinnaku ning Eesti Kunstnike Liidu projekti raames valminud töö; plaaditehnika, savi ja poolportselan, kõrgkuumus, akrüülvärv, 20x30x11 cm; projekti juhendajad: Kristel Saan, Urmas Puhkan

2020, Sculpture created in connection with the project for ARS Art Factory and Estonian Artists Association; slabbuilt, clay and semi porcelain, stoneware, acrylic paint, dim. 20x30x11 cm; tutors of the project: Kristel Saan, Urmas Puhkan

Täna...

...oma perekonda, kes on olnud mu tugi ja tagala kõik see 3 aastat!

...EKA keraamika osakonna õppejõude ning meistreid, kuid eriti tahaks tänada ...

...Leo Rohlinit - EKA emeriitprofessorit ja alati kallutamatu, ausat ning õiglast kriitikut meie hindamistel! Minu siirad tänud selle eest!

...Ingrid Allikut - oled olnud rasketel hetkedel olemas ja toeks, aidanud kooliteel nõu ja jõuga! Aitäh, Sulle, selle eest!

...Kersti Laanmaad - meie entsükolpeediat, kes aitab alati nõuannetega ja kes uskus sisseastumise vestlusest alates, et emad saavad õppimisega hakkama! Aitäh, Sulle, su toe eest!

...Kristel Saani - sa tulid nagu värske tuulepuhang oma energia, ideede ja julgustusega! Aitäh, Sulle, selle eest!

...Jaan August Viirandit - EKA Ahjumeistrit, abikätt ja hea tuju maaletoojat!

...Lauri Kiluskit - imetlen, kui tüünelts ja huumoriga sa tuled toime EKA emotsionaalsete loomeinimeste õpetamisega!

Mingam Kustor

